

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:22.

ISSPRENDŽI TARPTAUTINE VALIUTOS KRIZE

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Kairėje prezidentas Nixonas, o dešinėje visa eilė užsienio valstybių vyrų, su kuriais prezidentas susitiko ar dar susitiks savo ypatingai gyvoje diplomatinėje veikloje.

IVYKIŲ LIETUVOJE PRASMĖ LAISVĖS KOVAL, IŠEIVIJAI

Tai išryškino Vliko Seime, gruodžio 4 d. Algirdas J. Kasulaitis paskaitoje, jam pateiktoje tema "Dabartinis lietuvių tautos pasipriešinimas sovietinei okupacijai ir jo reikšmė Lietuvos suverenumui atstatyti". Čia pranešimo santrauka:

Kalbėtojas teigė, jog tarptautinis politinis fonas tamsus ir grąsus. Esą, "Laisvės, lygybės, tiesos, broliškumo, taikos idealai yra paneigiami ne tik tu, kurie prieš juos kovoja dešimtmečiais, bet ir tu kurie juos ugdo ir įgyvendinti bandė".

A. J. Kasulaitis, neigiamai įvertinęs vadinamą prez. Nixono doktriną, pridūrė, kad vak. Vokietijos Brandto sutartis su Maskva ir Varšuva aiškiai rodo pragmatizmo pergalę prieš tarptautinę moralę. Pasak kalbėtojo, šešėliai pastebimi ne tik tarptautinėje politikoje, bet ir lietuviškame gyvenime.

Del to, Kasulaitis žodžiais, "fiesiog nuostaba, kad Vakarų civilizacijos ir tarptautinės politikos normų prieblandoje prasmingiausi laisvės ir tiesos pranašai atsiskleidė ne išeivijoje, bet — vergijos rėžniais sukaustytoje Tėvynėje. Po 20 tylos metų lietuvių tauta savo sūnų ir dukterų žygiams į laisvės kovą įvedė naują dimensiją ir ji jau niekuomet nebus tokia pati".

Kasulaitis pažymėjo, kad Brazinskų, Kudirkos, Simokaičių ir kelių kunigų žygiai bei tie įvykiai savo išskirtinumu perskrodė ir pasaulio samonę, nors, deja, ne sąžinę.

Ivykiai, iškėlę idėjinės kovos pirmenybę

Kasulaitis pabrėžė, kad Kudirkos ir kitų žygiai, tai atsakymas į bendravimo su tauta ir bendradarbiavimo su okupantu klausimus. Esą, "Kovos dvasios atsiskleidimas pavergtoje Tėvynėje ypatingai pabrėžia ir idėjinės kovos primatą — tie įvykiai būdingi savo idėjinė kilmė ir turiniu".

Be to, anot Kasulaitio, tie įvykiai liudija, jog komunizmas kaip idėja gali būti nugalėtas tik idėjinėmis priemonėmis. Prieš komunizmo idėją reikia išvystyti lietuviškos, krikščioniškos, demokratinės idėjos ofenzivą.

A. J. Kasulaitis teigė: "Laisvės troškimas nėra ne tik sumažėjęs po 30 metų, bet net dabar atsiskleidžia ypatingai energingomis, pavojų ir asmeniškos drąsos nebijančiomis formomis".

Tautos pasipriešinimo reikšmė išeiviams

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Šiandien ir ryt prezidentas Nixonas tarsis su Britanijos premjeru Heath Bermudos saloje. Konferencijos vyks britų karo laive, stoviniame netoli salos, tačiau prezidentas su patarėjais lankysis ir Hamilton mieste, saloje. Su prezidentu į Bermudą išvyko tie patys patarėjai ir padėjėjai, kurie buvo kartu su juo Azorų salose, susitikime su Prancūzijos prezidentu Pompidu.

WASHINGTONAS. — Pentagonas pasiuntė į Karibų jūrą kelis karo laivus ir įsakė karo aviacijai sustiprinti patrulius, nes Kuba vis dažniau užpuola atviroje jūroje svetimus laivus. Gruodžio 5 ir 15 d. Kubos laivai puolė Panamos jėliavą turėjusius amerikiečių laivus ir nusiėmė juos į savo uostus. Tie laivai priklausė Kuboje gimusiems Amerikos piliečiams. Įgulos narių tarpe irgi buvo ne vienas buvęs kubietis. Valstybės departamentas pranešė Havanai, kad Amerika daugiau tokių užpuolimų netoleruos.

PEKINAS. — Kinijos sostinėje buvo surengtas balius pagerbti Sudano delegacijai. Bankete kalbą pasakė premjeras Chou En Lai. Jis kaltino Indiją ir sovietus už agresiją prieš Pakistaną. Iš baltiausio Indijos diplomatas su žmona ir Sovietų Sąjungos ambasadorius Tolstikovas. Paskui ji salę paliko Bulgarijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rytų Vokietijos ir Mongolijos ambasadoriai, Maskvos satelitai. Kinų premjeras neminėjo sovietų valstybės palaikimo, tik puolė "social-imperialistų", kurie Jungtinėse Tautose kelis kartus sustabdė karo pabaubų rezoliucijos priėmimą.

BERLYNAS. — Jauna vokiečių seima, bėgdama iš rytų į vakarus per komunistų pastatytą sieną, pasiekė Vakarų Vokietiją. Moteriškė, 21 metų Jutta Jahn, prie pat sienos užlipo ant komunistų pakastos minos, kuri sprogdama sužalavo jai abi kojas. Vyras ją įstengė nors ir sužeistą, kartu su mažamete dukrele, atitempti į vakarų pusę.

prisiims kaip atnaujinančią vertybę. Tautos kovojė už laisvę svarbiausias veiksnys lieka — pačios tautos nusistatymas. Pasipriešinimas tautoje liudija tautos gyvybę ir yra tautos nemirtingumo laidas. (E)

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo, įvykusio 1971 metų gruodžio 4-5 d. Detroite nutarimai

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, posėdžiavęs 1971 m. gruodžio 4-5 d. Detroite, pareiškia:

1. Lietuvos suvereninių teisių ir demokratinės santvarkos atstatymas yra pagrindinis lietuvių tautos uždavinys. Kadangi sovietų pavergti lietuviai neturi sąlygų organizuoti vesti Lietuvos laisvės kovos, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pareiga yra telkti draugėn visų kartų pajėgiausias ir pozityviausias laisvojo pasaulio lietuvių jėgas tolesnei Lietuvos laisvės kovai vesti.

2. Vliko Seimas geris pavergtosios tautos sūnų ir dukterų nuostabią drąsą ir nepalaužiamą ryžtą išlaikyti tautinę dvysią ir, nežiūrint okupacinių varžtų, reikšti savo pasipriešinimą okupantui.

3. Pavergtųjų lietuvių heroizmo ir drąsos pavyzdžiai įsakmiai liudija, kad tautos laisvės idealai yra gyvi rusų pavergtame krašte. Tie pavyzdžiai įpareigoja laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius dar glaudžiau burtis apie Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir kitas Lietuvos laisvinimo besirūpinančias organizacijas, kad visų mūsų sutelktinėmis jėgomis ir sunderintos veiklos pastangomis galėtume sėkmingai tęsti Lietuvos laisvinimo darbą iki galutinio laimėjimo.

4. Vliko Seimas griežtai protestuoja prieš Lietuvos okupantų skelbiamą neteisębę, kad giliai valstybines tradicijas turinti lietuvių tauta savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą.

5. Seimas paveda Vliko Valdybai pareikšti padėką Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų vyriausybėms, parlamentarams ir kitiems įtakingiems asmenims, kurie įvairiomis progomis kelia ir remia Lietuvos ir kitų pavergtų tautų išlaisvinimo reikalą.

6. Seimas paveda Vliko Valdybai tartis su Lietuvos Diplomatine Tarnyba dėl Lietuvos diplomatinio postų išlaikymo, jų stiprinimo bei nepriklausomos Lietuvos tolimesnio fondų naudojimo ir eventualaus papildymo reikalu.

7. Ryšium su numatoma Europos Saugumo Konferencija, Seimas paveda Vliko Valdybai kartu su Lietuvos Diplomatine Tarnyba paruošti memorandumus Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Vakarų Europos vyriausybėms, kad priartint Lietuvos okupaciją ir jos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą nebūtų įteisinta.

8. Sutelktinis ir koordinuotas darbas — mūsų stiprybė. Vliko Seimas labai apgailestauja paskutiniuoju metu pa-

DOLERIO VERTĖ NUKRIS 7.89%

WASHINGTONAS. — Tarptautinė valiutos krizė buvo išspręsta 10-ties pramonės valstybių finansų ministerių konferencijoje praėjusį šeštadienį. Apie susitarimą pranešė pats prezidentas Nixonas, pavadindamas tą susitarimą svarbiausiu istorijoje susitarimu dėl valiutos. Tuo susitarimu buvo baigta septynių mėnesių valiutos krizė. 10-ties pramonės valstybių ministrai, po kietų derybų, susitarė visi prisidėti prie krizės pašalinimo. Susitarimas yra laikomas Amerikos ir prezidento Nixono laimėjimu. Amerika galės toliau būti rimta konkurentė pasaulio rinkose ir galės panaikinti savo prekybos deficitus.

Gruzinai geriau gyvena už rusus

TIFLISAS. — NYT korespondentas Hedrick Smith apsilankė sovietų Gruzijoje ir rašo, kad gruzinai geriau gyvena, gražiau apsirengę už Maskvos gyventojus. Vienas gruzinas jam paaiškino: "Rusai neturi skonio".

Gruzijos gyventojai proporcingai turi daugiau automobilių, už kitų respublikų gyventojus. Gruzinių turtingumas aiškina nepaprastu jų sugebėjimu spekuliuoti, prekiauti. Vieni jų augina savo šilume klimato gėles ir vaisius ir gabena juos į Maskvą parduoti. Kiti pasistatė vilas ir nuomoja kambarius vasarotojams, atvykstantiems į Gruzijos kurortus. Gruzijos ūkininkai dėl gero klimato ir ilgų vasarų daug išaugina daržovių ir vaisių savo privačiuose sklypuose. Jie gamina vyną ir konjaką, už kuriuos gauna gerus pinigų iš rusų turistų.

Slepia iš sovietų gautas žinias

HOUSTONAS. — Erdvės Centro pareigūnai pripažino, kad nuo spaudos yra slepiami kai kurie sovietų erdvės programos faktai, patiems sovietams pagėdavus. NASA paskelbė, kad Amerika yra gavusi iš Sovietų Sąjungos tris pranešimus apie Marso planetos tyrinėjimo darbus, tačiau sovietai prašė tų pranešimų neskelbti spaudai.

Iš Sovietų Sąjungos grįžo 14 JAV erdvės inžinierių, kurie kar-tu su sovietų mokslininkais bandė išspręsti techniškus uždavinius bendram abiejų šalių erdvėlaivių ir erdvės stočių konstruktavimui. Ir tiems inžinieriams buvo pasakyta nekalbėti su spauda.

BOSTONAS. — Buvęs sen. Eugene McCarthy paskelbė, kad jis yra kandidatas į prezidento vietą. Jis tikisi, kad demokratų partija jį išstatys konvencijoje.

Neseniai iš ligoninės sugrįžęs Jungtinių Tautų sekretorius U. Thant baigia savo tarnybą šiais metais. Didžiosios valstybės dar nesutarė dėl jo įpėdinio.

Amerikos doleris nuvertinamas 7.89%. Prezidentas prašys Kongreso, kad šis pakeltų oficialią aukso kainą iš 35 dol. už unciją iki 38 dol. Tai pirmas aukso kainos pakeltimas nuo 1934 m., kada prezidentas Franklin D. Roosevelt nustatė aukso kainą 35 dol. už unciją.

Dolerio vertė nuvertinta 7.89%, tačiau kitos valstybės irgi pakeičia savo valiutos vertę. Italija nuvertina lyrą 1%, Švedija savo kroną — 1.5%. Britų svaras ir prancūzų frankas liks nepakeistos vertės, tačiau kitos valstybės savo valiutos vertę pažadėjo pakelti: Belgija — 2%, Olandija — 3%, Vakarų Vokietija — 5% ir Japonija — 9%. Amerikos prekės užsienio rinkose bus 12% pigesnės. Manoma, kad pagyvės eksportai, atninkai dėl gero klimato ir ilgų vasarų daug išaugina daržovių ir vaisių savo privačiuose sklypuose. Jie gamina vyną ir konjaką, už kuriuos gauna gerus pinigų iš rusų turistų.

Amerikos vyriausybė pažadėjo panaikinti užsienio prekėms uždėtus specialius 10% muitus.

Vokietijos ir Japonijos ministrų kabinetai jau patvirtino finansų ministerių susitarimą. Japonų opozicijos partijos kaltina vyriausybę, kad ji nusileido Amerikai, kurios reikalavimai buvo perdideli ir nepagrįsti. Opozicija pranašauja Japonijai ekonominę krizę. Japonų jenos vertė, lyginant su nauju doleriu, praktiškai nukris net 24.77%. Japonams bus daug sunkiau pigiai parduoti savo prekes Amerikoje.

Nesusipratimai su spauda

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai, siekdami išsklaidyti nesusipratimą su spauda, sušaukė korespondentus ir bandė susitarti su jais dėl savanoriškų elgesio taisyklių. Pasiūkimai, kad spaudos konferencijoje prezidento patarėjas Kissingeris pareiškė, jog prezidentas Nixonas labai piktas dėl sovietų elgesio Indijos-Pakistano konflikte. Jis pridėjo, kad, gal, teks iš naujo persvarstyti prezidento planus važiuoti į Maskvą. Kissingeris, informuodamas spaudą, pareiškė, kad jo pavardės neskelbtų, tik minėtų "aukštą Baltųjų Rūmų pareigūną" arba "patikimus sluoksnius".

"The Washington Post" tačiau paskelbė Kissingerio pareiškimą su jo pavarde. Vėliau tą pat padarė ir New York Times. Spaudos sekretorius Ziegleris teko aiškinti susidariusią padėtį. Esą "Amerika nesvarsto kelionės į Maskvą atšaukimo". Valstybės departamentas nepatenkintas, kad Baltųjų Rūmų pareigūnai sukūrė šitokią situaciją. Maskva visus tuos pareiškimus visiškai ignoravo, neskelbdama iš Washingtono ateinančių žinių.

1877 metais Amerikon atvykęs pranciškonas vienuolis Augustinas Zaicas (Zeytz) Shenandoah suorganizavo gryną lietuvių šv. Jurgio pašalpinę draugiją. Bet anksčiau, 1872 metais Shenandoah ir apylinkių lietuviai drauge su lenkais buvo įsteigę panašią pašalpinę dr-ją šv. Kazimiero vardu ir 1874 metais surinkę \$700 aukų, vien lietuvių lėšomis pasistatė medinę bažnytelę, kurią gautas pirmasis "lietuvis" kunigas Strupinskas, pasižymėjęs lenkomanas, be parapijiečių žinios užrašė airiui vyskupui ir dokumentuose pavadinio "Polish Church". Kai lietuviai apie tą apgaule sužinojo, jie pakėlė prieš kun. Strupinską tokį triukšmą, kad vyskupas buvo priverstas jį iškelti kitur. O dr. Kučas šį dalyką sekancijai nudailino: "Shenandoah šv. Kazimierio bažnyčia buvo pati pirmoji Amerikoje; pastatyta: vien lietuvių aukomis. Deja, vyskupijos ir valdžios įstaigose jį klaidingai (!) mano pabr. įpr.) buvo įregistruota kaip "lenkų katalikų bažnyčia"... Tačiau už šią klaidą lietuviai gavo skaudžiai apmokėti dar didesnę, kai jie savo klebona ėmė skusti ar

kvyskupui, prasimanytais kaltinimais, ir klebonas buvo iš pareigų atleistas". Jo vieton buvo atkeltas kun. Aleksandras Lenarkiewicz, tikras lenkas... Lietuviai dar labiau įširdo ir priėmė vyskupą, kurs sąmoningai jiems neduoda lietuvių kunigo, o juo labiau prieš kun. Lenarkievičių. "Gazietą Lietuwiszka" rašė: "Kiba jus broliai mieli isz proto iszejot, smagenu neturit, kad duodat sau skura nu mesu nutraukti! Ak jau tas kunigas su savo szpiegais jums marszkiunis nuwliko, ir nori dar skura nulupti... ar jus to nematot". Lietuviai nutarė to kunigo neįleisti į bažnyčią, bet kunigo pasiūkta policiją lietuvius bažnyčioje skaudžiai sumušė, didelį skaičių sužeidė ir apie 100 suareštavo, įvyko bylos teismuose, kurias visur laimėjo vyskupas, o lietuviai buvo pripažinti kaltais ir sumokėti pabaudas ir teismų išlaidas ir neteko savo aukomis pasistatytos šv. Kazimiero bažnyčios. Taip baigėsi "broliški santykiai su lenkais.

Po bėdų su lenkais prasidėjo bėdos su savais kunigais

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerno asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius; knygas ir kleusės jo paskaitai. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galetų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą **Vienišo Žmogaus Gyvenimą** - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiągins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivų švie suoliu gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS,
Juozo Adomaitičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

— Sek pasaka, mamyte.
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojė po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlų ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkieniė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DYVĖKES, 34 psl. su 8 apysakymėliais ir vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūrutes Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1,50.
3. A. Giedrys, MURKILYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Simankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1,80.
4. Stase Vainagaitė - Petersoniene, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie pasipyltingias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1,00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apysakmai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančickienės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikūs 77 psl. leidinys. \$3,00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiliiutu padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1,00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENTOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENCIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslių. Kaina
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemp
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 a
giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo iš
Knyga galima gauti Naujienose arba pasiū
teki ar Money orderi tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Shenandoah (Šenadorio) lietuvių šv. Jurgio bažnyčia, kurioje ne tik viduje visi muralai, vitražai, paveikslai ir "stačijų" įrašai yra taisyklinga lietuvių kalba įrašyti arba iš drožinėti ir prie didžiojo altoriaus visai laiką šventi Amerikos ir Lietuvos vėliavos, bet ir iš lauko pusės didžiojo altoriaus įėjimo durys ir prie durų stulpai, Vycio kryžius ir kt.

Atsiskyrę nuo lenkų, jiems palikdamai savo šv. Kazimiero bažnyčią ir parapiją, lietuviai persitvarkę į šv. Jurgio vardo draugiją vėl pradėjo rinkti aukas statyti naujai — šv. Jurgio bažnyčiai, kuriai klebonu pagaliau gavo lietuvių kun. Abromaitį, bet jau būdami pamokyti, netekdami savo pirmosios bažnyčios, kad nuo vyskupo ir jo pasikirtų klebonų saulavės apsisaugojus, bažnyčios ir parapijos nuosavybei lietuvių rankose apsaugoti išsirinko parapijos komitetą. Kol klebonavo kun. Abromaitis viskas sklandžiai ėjo. Bet buvo atkeltas jo vieeton kun. Antanas Milukas, kurį pats katalikų istorikas dr. Kučas švelniai pripažįsta buvus valdžios ir galios trokštančių intriganu ir dėlto į Shenandocho įspirbusių, kadangi čia buvo patį tvirtiausioji lietuvių parapija. Tas vos į bažnyčią koją įkėlęs parodė, kad jis pats vienas čia yra bosas ir norėdamas pats vienas "tvarkyti" finansus, pradėjo kampaniją prieš parapijos komitetą, stengdamasis jo nusi-kratyti, bet nepasisekus po 8 mėnesių pats išsinešdino.

Iš linksmosios pusės, pasakojama, kad kun. Milukui klebonaujant šv. Jurgio bažnyčioje vieną šventadienį per pamokslą visi šventieji ėmė vergti, o tų šventųjų (skulptūrų) ten labai daug ir visų gerų skulptorių padaryti, atrodo kaip gyvi. O Marija Magdalena, pasak Banaisauko, ėmusi verkti net "užsikūčiudama". "Stebuklas buvęs toks sėkmingas, kad vietoje iki tol buvusios vienos karbonkos buvo pastatytos trys karbonkos! Ir penkianagis graudžio ir, Hollywood salėje. Dalyvavo visa valdyba ir didelis skaičius narių. Pirmininkė Marytė Neberezia susirinkimą gražiai pravedė. Į klubą įsirašė William Kondrotas ir Jonas Schulz. Daug metų gerai pažįstu Kondrotą. Tai malonus ir draugiškas vyras. Raštininkės Marytės Ubelis protokoląs bei kitų valdybos narių pranešimai buvo priimti vienbalsiai. Perskaitytas padėkos laiškučių nuo sergančios parėš Josenhi-

"Stebuklui" garsėjant, Washingtonas atsinešęs investigatorius, kurie radę bažnyčios rūsyje itaisytą aparatą, kurį tvarkė vienas žmogus, atskudamas ir užskudamas asaras pagal reikalą. Ar tas "stebuklas" pagreitino kun. Miluko išsikėlimą, istorija tyli.

Po jo sekę kunigai Kaminskas ir Pautienius tęsė Miluko pradedtą kovą su parapijos komitetu, tačiau komitetas galutinai nugalėti ir šv. Jurgio gražiąją bažnyčią su visu jėdumoju ir nejudumoju turtu vyskupiui.

Lietuvių evangeliku — liu-
teronų "Tėviskės" parapijos
Chicagoje klebono Anso Tra-
kio redaguojamas žurnalas
"Svečias" pasirodo kas trys
mėnesiai.

Jame be grynai religinio turinio raštų spausdinamos ir žinios žinėlės. Štai kelios tų žinučių:

"Svečio" 4 nr. rašoma, kad popiežiaus neklaidingumo dogmą pradedą kritikuoti – net ir katalikų teologai. Orus katalikų teologijos, Tuebingeno universiteto profesorius Hans Kūng, atspausdintame Amerikoje veikale, apie šią dogmą, taip tarp kitko rašas: "Toji dogma atsirado vokiečių prancūzų karo išvakarėse ir Bismarcko kultūrkampio išdavoje. Jis prieina išvadą, kad toji dogma nesanti nei bibliniai, nei teologiniai pagrįsta ir esanti tik krikščionybę skaldas akstinas".

Vokietijas vyriausybė pas juos dirbantiems Turkijos, Graikijos ir Ispanijos darbininkams, jų kalba leidžiamas laikraščiams skirdavo net 190,000 Rm. subsidijas. Pasakutiniu laiku Vokietijos vyriausybei subsidijas nutraukus, laikraščių leidimas sustabdomas.

Missouri liuteronai ir Amerikonų liuteronų bažnyčia veda ginčus dėl moters paskyrimo kunigu. Priešingoji pusė įrodinėja, kad šv. Raštė yra parašyta: "...jog moteris papijoje turi tvlėti".

Anksčiau, jeigu katalikas ar katalikė susituokdavo ne kata-

Susirinkimui pasibaigus atšventėm pirmininkės M. Nebriezios gimtadieni. A. Jusas

Chicago Našlių — Našliukių ir Pavienių 'Draugiško' klubo valdybos rinkimai įvyko praėjusią penktadienį, gruodžio 10, Hollywood salėje. Dalyvavo visa valdyba ir didelis skaičius narių. Pirmininkė Marytė Neberieža susirinkimą gražiai pravedė. Į klubą įsirasė William Kondratas ir Jonas Schulz. Daug metų gerai pažįstu Kondratas. Tai malonus ir draugiškas vyras. Raštininkės Marytės Urbelis protokolas bei kitų valdybos narių pranešimai buvo priimti viensbalsiai. Perskaitytas padėkos laiškusis nuo sergancios narės Josephinės Kukštas. Ji dėkoja už atsiminimą ir dovanelę.

Tradicinis Naujų Metų sutikimo linksmas vakaras įvyks gruodžio 31 d. Hollywood salėje, 2417 V. 43rd St. Pradžią — val. vakaro. Komisija raportavo, kad visi pasirušimo darbai baigiami atlikti. Šokiama Jozefo Gurgio Joniko orkestras, o visokiausių vaišių. Bilietas pigus — tik \$1,50. Našliu — Našliukių klubas visus nuosir-žiai kviečia atsilankyti.

Nutarta ir paskirta pinigines
dovancės mūsų spaudai bei
redizui valandėlėms. Išrinkti
revizijos komisija valdybos
narys goms patikrinti. Ją sudaro:
Alfonso Mašaitis, Frances Vait
ius ir Louis Vaitkauskas. Val
dyba nepasikeitė. Pasiliko ir
klubo korespondentas buvo
pakeičęs, jog nori pasitrauk
ti, tačiau vėliau pakeitė savo
susistatymą ir sutiko tęsti sa
no darbą toliau. Susirinkimas
vienbalsiai užgynė visą valdy
bą darbuotis sekantiems 1972
metams ir nutarė visiems pa
reikti metinį atlyginimą. Padi
dintas atlyginimas, ir šimi
ninkams, kurios po susirinki
mų darbuojasi prie užkandžių.

likų bažnyčioje ir šliubą duodavo ne katalikų kunigas, tokių santuokų buvo laikoma negaliojančia ir katalikas galėjo antrą kartą vesti katalikų bažnyčioje. Dabar Popiežius Paulius VI patvarkęs, kad ir ne katalikų kunigo sudaryta santuoka yra teisėta ir nevalia antrą kartą tuoktis katalikų bažnyčioje. Daugiau katalikai už sudarymą santuokos krikščioniškos bažnyčiose ne būsia ekskomunikuojami.

Korėjoje platinama Luko evangelija, žmonės ją mieliai perka. Bet pasirodo, kad tik knygos pavadinime rašoma Luko evangelija, bet viduj

BIRKITE IAV TAUPYMO BONUS

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Griniusas Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujuose" už \$3.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pastu išlaikoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

Naujiešose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:	
K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai įrista, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vacł. Biržiša, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įristas, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vacł. Biržiša, SENJUJ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrista — \$3.00, minkštasis viršelias — \$2.00; II dalis, 225 pusl. įrista — \$3.00, minkštasis viršelias —	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 p.	\$5.50
Juozas Liodzius, RAISTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liudžiuvienė, — ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 pusl.,	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIAI AMERIKOJE, 297 p. įrista — \$5.00 minkštasis viršelias —	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENTOS,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Even the seventh, or eighth,
of the Seven Deadly Bonds will
be as welcome at the first.

Which is one reason why they
make a pretty nice gift.
Especially for a wedding.

And in a few years, a young
couple will open up their bottom
drawers to cash in
their wedding Bonds.

Matured and filled with
interest.

It'll be like sound money.
What's more, in a few years
there might be a couple
of kids.

A few more spouses.

So you hear of some-
found money not being put
to good use?

So you see, even if your
Bond is the twentieth one
they get, they
can use it.

Let better-
than-chance
chasing
disburse.

If they're bad, make us.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

Did you ever hear of
returning a Savings Bond
because you got
too many?

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, DECEMBER 20, 1971

SPAUDOS PABIROS

(Prieškalėdiniai ir kalėdiniai apdūmėjimai)

1. LYG IR IVADAS

Sakoma, kad plepios kaimo moterėlės apserga kažkokia, panašia į nostalgiją liga, jeigu negauna pakankamai išsiplepėti, "išsirokti", išsisakyti.

Tur būt panaši negerovė užgultų dažną kalėdininką, jeigu jie, svečiuodamiesi draugiškoje šeimoje ar lėbūdami kalėdiniame rengime, neturėtų progos išlieti iš jų širdyse ir smegenyse susirinkusio įvairiausių jausmų pertekliaus.

O nabagėlių "pabirinė" ši negerovė užklėgė prieš pat Kalėdas, pačios darbmetinės ruošos tamsi šventėms metu. Ką gi bėdarysi: juk ne joks geriausias daktaras negali nustatyti žmogui jo sirgimo ligos pradžios. Būti savarankiško individo išprievartavimas. Girdi, sėk tuoj dabar, arba tavo galva bus nušokdinta nuo palinkusių pečių... Juk šitai elgtis laisvame ir demokratišame pasaulyje galestiniausių dievų ir dvasių, dar įstatymų yra draudžiama. Žmogus pats turi just savo ligą, šiuo atveju, plepėjimo antplūdžio pradžią ir jo trauką.

Tai gi, pradėdam:

2. APIE KALĖDAS DIDMIESČIŲ GATVĖSE IR PREKYVIETĖSE

Ten, senoje "kontrėje", taip reksmingai nebūdavo. O, čia, Amerikoje, Kalėdoms ruoštis ir jas... švęsti pradėdama prieš ilgą mėnesį su kaupiu virš centrinų prekybinių gatvių zigzagų zigzagais supainiotas, įvairiaspalvius, nuo lietaus ir vandens neperšlampamus, atitinkamai virtuosiškai iškarpytus, skirtingų spalvų elektinomis lemputėmis apšvičius, užtvėrusiomis vėlinėms tvoroms. Tik stebėkis ir gėrėkis

jų spalvingumui; tik džiaukis didžiausių ir mažiausių vaizbūnų apskurimu ir išradimui ištuštinti visų, įskaitant ir vargingų vargingiausių žmonelių kišenes. Daugelį jų įklampinant į skolas, kurių jie neišsibaigia išsimokėti iki kitų Kalėdų. Taip per metų metus!

O kokie kalėdiniai papuošalai, koks prekių pasirinkimo įvairumas, kokie žavūs paveikslai, avinėlių, kupranugarų, turbanais apsirengusių keleivių, ilgomis lazdomis pasiramšiuojančiųjų ir... asilėlius vedančiųjų, pavidale. O muzika, kalėdinė, kalėdinė, sklindanti iš meistriskai įtaisytų garsiakalbių! Ateikite, jeikite, pasirinkite ir pirkite kas ką išgalite, — brangiausias daiktus, žaislus, brangenybes, nosines, kaklaraščius, prasciausias rūšies marškinius, kepurės, švarkelius ar baltinėlius, mokėdami už viską keleliopai brangiau negu tie daiktai yra verti. Juk prieškalėdinė prekyba yra kruopščiai iš anksto pripildytų sandėlių ir krautuvų ištuštinimas ir mandagioje formoje pirkėjų apipilimas.

Kur begalima būtų rasti genialesnį išradimą: kiekvienas kiekvienam Kalėdoms turi nu-pirkti dovaną! Tėvai vienas antram, savo vaikams; vaikai tėvams; draugai draugams; giminės ir prieteliai vienas kitam ir taip begaline eile. Kristus gimė! Išganytojas ir žemę atėjo! Džiaukimės ir linksminkimės, dovanas dailindamiesi...

O apskrūsi vaizbūnai, trindami iš džiaugsmo rankas, skaičiuoja pinigų ir dalinasi pinigais. Viskas išparduota: ir verpūtos, skirtingų spalvų elektinomis lemputėmis apšvičius, užtvėrusiomis vėlinėms tvoroms. Tik stebėkis ir gėrėkis

Parrish, Floridoje viena šeima turi gaidį, kurį kaimynai vadina "Teroru". Gaidys puola, ką tik pamato. Šį kartą jo dėmė į patraukė futbolą.

riuose gali prieškalėdines vertybes pirkti pusvalčiui. Didysis jomarkas, didžioji, pirklių — prekybinių išimty apgaulė pasibaigia... Kūčių dienos priešpėtį nutyla garsiakalbinė muzika gatvėse, užgėsta spalvotosios šviesos, spindėjusios per dienas ir naktis virš didmiesčių prekybinių gatvių įtaisius, papuošalais užmaskuotose vėlinėse tvorose, tik prekylanguose sustatytos įvairiausios, Kristaus gimimą ir jo sutikimą vaizduojančios figūros liūdnai niūkos vienišos, vienišos, Nes apskrūsi pirkliai, kuriuos kadaise Kristus botago kirčiais paraginamas, išvijo iš bažnyčios, dabar iš anksto pakibę, vengdami botago čaizymo: jiems malonūs iš žmonių išvilioti pinigai, o botago kirčiai juk teikia ne malonumą, bet skausmą.

"Kristus gimė, Kristus gimė!" veržiasi duslūs balsai iš bažnyčių varpų Kalėdų anksčiau rytmetį. Tuo laiku, kai apgavikai ir apgautieji giliai miega, sapnuodami skirtingus sapnus... Kalėdos: Kristus gimė!

3. RUTOS NUVAIKAVIMAS AR IŠAUKŠTINIMAS

Lietuvoje, Kalėdų laukdavo ir jos ruošdavosi visai kitaip. Kalėdų laukimo tarpas nelabai daug skyrėsi nuo amerikoniškojo: išstas mėnuo, kaip ir čia: dovanų pasirinkimo ir krautuvėse jų medžiojimo laikas, o ten, — susikaupimo, rimties, susilaikymo — neperėjimo laikotarpis: keturios savaitės advento. Laukimas didžiojo įvykio: Išganytojo, Išgelbėto iš visokių vargų, bėdų ir nuodėmių atpirkėjo gimimas. Tik po to: džiaugsmas ir visokios pramogos.

Pačiose to didžiojo įvykio išvakarėse — Kūčiose svarbiausias įtempto laukimo momentas: diena — ruošia, o vakarė — pats įtemptiausias ir svarbiausias laikas, kuriame bendrai dalyvauja visi šeimos nariai, esantieji kartu; išvykoje ir mirusieji (šie dalyvauja sim-

boliniai ir jiems skiriama atitinkama vieta bei pagarba bendroje laukimo eigoje); net gyvuliai įjungiami į šį laukimo momentą. Pats iškilmingiausias Kristaus gimimo laukimo momentas yra Kūčių vakariene, kurioje pagerbiamos ir mirusiųjų vėles, skiriant joms prideramą vietą bendroje vakarieneje. Po to įvairiais spėjimais bei būrimais, bandoma pažvelgti į ateitį: kam ji kyla lemia?

Apie Kristaus gimimo laukimo dieną — Kūčias, kas įdomiausia, bet stoka žinių, jų gali rasti Lietuviškoje Enciklopedijoje atitinkamame tome.

O dabar kryptama į kitą pusę, gal būtų, tiesioginiai ir neturintieji kokio nors ryšio su Kristaus gimimo laukimu ir Kūčiomis. Tačiau Kūčių vakarė Lietuvoje daryti visokie spėjimai ir būrimai apie ateitį, daugelyje atvejų risis su mergautinėmis godomis: ar kuri netrukus ištėkės, o kita ar susilauks piršliu, ir kokių: jos išsiritkanti — mylimą atlydinti, ar visai nemylimą atvedančią? Čia neišvengiamai susiduriame su lietuvių ne vien godomis — svajonėmis apie numylėtąjį, bet ir apie tų mergaičių skaistybės simbolį — rūtą.

Neklysimė tardami, kad ne viena gėlė nėra turėjusi lietuvių tarpe tokio populiarumo ir ne viena nėra tiek daug dainose apdainuota, kaip rūta. Rūta, rūtelė, rūtytėlė, rūtytė, rūtyzė...

Juk tai gėlė, kuri per ilgus šimtmečius lydėjo ir dar šandien tebeldi lietuvaites, skais tybe pasipuosisias. O tas garbinamasis rūtų vainikėlis, kaip koks brangakmenis niekuo nepakeičiamas, jokia kita kia vertybe neįkainuojamas. Mergaitė, praradusi rūtų vainikėlį, kartu yra netekusi ir dalies savęs pačios. Tokia padalė nebėverta ne tik kito rūtų vainikėlio, bet ir mažiau sio to želmens lapelio.

Panašiai apie rūtelių netekusias kalbėdavo paprasti mūsų žmonės, o juos pasekdavo ir dabar dar raštais tebeseka visokie mūsų papročiai ir lietuvių charakterio bei dorovės jausmų žinovai, mokslininkai.

Visokių atsiminimų kartais užaina ant seilės ir vėl, kaip nusispiovimas, pradingsta užmarštin. Pradingsta nebesugrįžtamai.

Kad tas nebesugrįžtamumas nepradingtų apie mūsų išgarbintąją rūtą, čia vienas tokių atsiminimų, vaikystėje patirtų.

Mūsų kaime gyveno mažytė, su kuprele, jau subrendusi amžiumi mergaitė, vardu Aniūtė. Ją visi taip ir vadindavo: Klubo Aniūtė. Jos tėveliai jau buvo mirę, brolis Jonas išsidingęs į Ameriką, o ji viena gyveno nedidelėje pirkelėje. Prie pirkelės buvo gėlių darželis, vienu šonu atsirėmęs į vieškelį, kuris ėjo į Biržus. Aniūtė buvo kaimo siuvėja.

Jai darbo nestokojo. Būdamas darbi, iš savo amato pragyventi galėdavo pakenčiamai.

Ji gyveno viena, bet dienomis pas ją netrūkdavo lankytojų: susibėgdavo čia viengungės mergaitės, o jas dažnai pasėkdavo ir vedusios moteriškes. Susirinkusios ir laiką beveikiai leisdamos, plepėdavo visokiomis temomis. Nevengdamos, žinoma, ir intymų moteriškų reikalų, bėdų bei rūpesčių.

Siuvėja siuvinių nuolėkas mesdavo ant žemės, po stalu ir po siuvamąja mašina. Jos būdavo bevertės, vakare ar sekancio rytmečio laiku sušluojamos su visomis šiukšlėmis ir išmetamos į gurbą. Tų nuolėkų pasirinkti saviems reikalams dažnai nubėgdavau, kaip žaislų mėgėjas ir jų savarankiškai pasigaminiojas, pas tą kaimynę Aniūtę ir jos pastalėje prisirinkdavau sau reikalingos medžiagos. Kadangi tuometinis mano amžius buvo suaugusių pokalbiams visai neįdomus ir nepavojingas, nes jis tesiekė kelis vaikystės gyvenimo metelius, todėl pas Aniūtę susibėgusios kaiminkos tarpusavyje kalbėdavosi visai laisvai, niekieno nevaržomos. Vieną tokių pokalbių, girdėtą tupint pastalėje, kaip šiandien atsimenu.

Jis lietuvių išgarbintąją nekaltybės gėlę — rūtą ir kartu iš jų nupintąjį vainikėlį.

gaitės teigė, kad rūta yra nekaltybės ženklas, o kitos, jau subrendusios ir meilės nuotykius bei praktiką turinčios moteriškes juokais pasileido: rūtos, nekaltybės ženklinačios reikšmė glūdi ne pačiame skaistybės išlaikyme, bet ji apsaugoja skaistybės ir padarumui, turint reikalo su vyriškąja gimine, reikalingą orumą. Kitaip tariant, rūta apsaugoja moteriškę nuo neštumo. Tuo pačiu ir nuo nusidėjimo nuodėmės įrodymo. Rūta savyje turi medžiagų apsaugojančių murgaites ir vedusias moteriškes nuo pastojimo. Tai lietuviško kaimo moteriškų, lytiname gyvenime patyrimą turinčių vaistas.

Kokia procedūra šis nekaltybės veiksmas atliekamas?

Tame reikale patyrimą turinčių moteriškų tvirtinimas aidėjo šitai: ruošdamasi su-

likti meilės akta, moteris ar mergaitė nenorėdama nustoti savo "nekaltybės", tai yra, nenorėdama turėti savo meilės gyvo liudininko — kūdikio, privalo iš anksto suvalgyti atitinkamą kiekį rūtų kartu su nesūdytu sviestu. Kiek ilgai šis vaistas apsaugoja moteriškę nuo neštumo, ir kiek daug rūkų galima suvalgyti, tame pokalbyje dalyvavusios mergaitės ir vedusios moteriškes, iš čia pat esancio darželio prisikynusios rūtų, valgė jas su nesūdytu sviestu ir juokdamos šnekėjo apie būsimą "nekaltą" susitikimą ir bendravimą su vyriškiais.

(Bus daugiau)

SKAITYK "NAUJIENAS" — IOS TEIKIA GERIAUSIAS, REISINGIAUSIAS ŽINIAS

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikų Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gilauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tilių statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gilauda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgsenos tragikoso dienos.

Stefanija Rūkenė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasiku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausioms garbiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietas viršelis, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelis, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEIDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ŽIKAGIETES ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išsivijus kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimu.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS, 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjų ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

5%
PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

HIGH RATES
PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5 3/4%
PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

6%
PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

FEDERAL HOME LOAN
BANK SYSTEM

5 1/2%
PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

[steigta 1923 metais]

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per 6 months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months, \$6.00 per 3 months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Austrijos imperatorė Maria Theresa įsakė padaryti aukščiausio laipsnio karišką ordiną, skiriamą karininkams, kurie laimės kautynes ne vykdami gautą įsakymą, o veikdami savo iniciatyva. To ordino įstatymas galiojo 161 metus. Betgi norint gauti tą ordiną, tenka sulaužyti ne tik patį įsakymą, bet ir kariškus nuostatus, drausmę, tvarką. Tena pasirinkti keičiamą tarp paaukš-

me pirmuosius savo stiklo gaminius. Numatytas ir jų asortimentas. Tai trijų variantų lėkštės vaisiams, salotinėms, lėkštės silkėms, stiklinės, padėklai... Visiems šiems stiklo gaminiams įmonės konstruktoriai dabar ruošia reikalingą dokumentaciją". (Tiesa, 1971 m. gr. 12 d., 4 psl.)

Dokumentacija "komunizmui" Leninas paruošė šio šimtmečio pradžioje. Jau 1903 metais Rusijos socialistai demokratams jam aiškino, kad ta dokumentacija netikus; kad ją paruošė gyvenimo tikrovės nepažįstantieji fanatikai, bet ne pats Leninas, ne jo šalininkai išpėjimų nepa- klause. Gavę iš vokiečių generalinio štabo milijonus rublių, Leninas samdė agitatorius, organizavo padugnes ir ruošė perversmą. 1917 metais jie prižadėjo "socializmą pastatyti" ir "komunizmą įvesti", bet iki šios dienos jie nepajėgė pakankamai duonos ir apavo pagaminti. Niekais nuėjo Lenino paruošta dokumentacija, jokios naudos nebus ir iš "Ekranų" pirmininko Kisieliaus ruošiamos dokumentacijos. Nebus todėl, kad jis pradeda ne iš to galo.

Lietuvos gyventojams labiausiai reikia gero maisto, šiltų drabužių, sveikų stogų, gero apavo, o Kisielių kalba apie vamzdelius vynui raugti. Lietuvoje vynuogės neu- ga, vasara per trumpa, o Kisielius didesniais kiekiais gamina vamzdelius "vynui raugti". Rusai galėtų vynuogių atvežti ir į Lietuvą, jeigu turėtų gerai sutvarkytą trans- portaciją. Iš Lietuvos jie išveža javus, pašarus ir mėsą, tai iš Gruzijos galėtų Lietuvon atvežti vynuogių, apelsinų ir citrinų. Bet Gruzijoje auginamos vynuogės labai dažnai sugenda krūmuose, o lietuviai jų ant stalo niekad nebemato. Be vynuogių, jie, aišku, ir vyno ragauti negali.

Kisieliaus gaminamus stiklinius vamzdelius lietuviai greičiausiai naudoja sušalusioms bulvėms raugti. Šiais metais kolchozų vergai nespėjo laiku nukasti bulvių, jos sušalo. Dabar jas kasa ir raugina. Šiam raugalui reika- lingi Kisieliaus vamzdeliai. Mūsų tautiečiai geria išgara- vsį bulvių raugala, kad negalvotų apie Lenino prieš 50 metų paskelbtus pažadus ir primirštų Brežnevo ir Kosi- gino pažadus, viešai paskelbtus šiais metais. Jie žino, kad iš tų šiaudų nebus grūdų.

Lietuviams visai nereikalingos ir trijų variantų lėkš- tės, nes jie neturi ką į tas lėkštes dėti. Teisybė, tų lėkščių Kisieliaus kolektyvas dar negamina. Niekad "Ekraną" ir nemoka jų gaminti. Dabar jie gamina stiklinius vamzde- lius brogai filtruoti, o "ateityje" jie numato specializuoti- tis ir "stiklo indų gamyboje". Leninas maitino rusus pa- žadais, o dabar tuo pačiu keliu eina Brežnevas su Snieč- kum. "Dokumentacija" Kisielių paruoš, bet lėkščių ir lėkštelių jis nepagamins. Lietuviai jau kelintas dešimt- metis maitinami tokia "dokumentacija", bet tie "doku- mentai" jų alkio nesumažina.

dėl mūsų besiveržią į politinį dominavimą visuomenininkai ir kultūrininkai leidosi American Civil Liberties unijos advoka- tams bei neaiškaus plauko poli- tikieriams ir quasi ekspertams nukreipti dėmesį nuo tikrųjų taikinių ir logiškos galvosenos, visai nekreipdami dėmesio į ap- linkybes, pasakancias kas čia dabar darosi?

Amerikos kariuomenė taikos ir karo metais yra valdoma ne kariškių, bet civilių. Krašto ap- saugos departamento sekreto- rius yra civilis. Armijos, Avia- cijos ir Laivyno sekretoriai bei jų pavaduotojai yra taip pat ne kariškiai. Generalai visai ne- sprendžia taikos ar karo klau- simų ir visai nesikiša į politiką ar jos detales, o klusniai vykdo valdžios ir vadovybės įsakymus bei Kongreso nutarimus. Net taktiniuose sprendimuose gene- ralai ir armijų vadai turi paklus- ti civilių užmačioms, kaip tai yra atsitikę su gen. MacArthur Korėjos karo metu. Karo vadai ir jų ekspertai Vietnamo karo nenorėjo. Jie sakė, kad jis būtų ne laiku ir ne vietoje. Jį rei- kia laikyti civilių planuotu ir, svarbiausia, jų vykdytu karu, kuriam, bent iki dabartinės ad- ministracijos, operacijos ir jų detales planavo McNamaras jau- ni pagalbininkai, propaguojami genijais. Amerikos kareiviai, ku- rie visai nesenai sulaužė samu- rajų nelūžtančio plieno kardus, herojiškai kėlė savo vėliavą Iwo Jima kautynėse, buvo sukom- promituoti ir verčiami atsitrauk- ti be pergalės vadovybėje jų jaunu "genijų" ir New Frontier politikų, išplėtusių tą karą.

Oxfordo universiteto prof. George Katkov 1967 m. parašė ypatingo dėmesio vertą knygą "Russia 1917: The February Re- volution" (Harper & Row, New York, 470 psl. \$8.50). Joje be bendros revoliucijos eigos yra iškelta, kaip revoliucionieriai ir prokoministai disorganizavo armiją kaltinimais ir kalbomis dūmos arba seimo kalbėtojų ka- tedros, raštais laikraščiuose ir pamfletuose, taip pat vienaša- liskais teismais, insinucijomis ir gandai. Žinovų nuomone, Petrogrado gynimui ar ten re- voliucijos numalšinimui būtų užtekę vienos drausmingos di- vizijos, bet tokios nebuvo.

Vietnamo karo eigoje revo- lucionieriai ir įvairūs tiltų sta- tytojai bei bendradarbiautojai su sovietais atsiekė žymią laimė- jimų kariuomenės disorganizaci- jai. Universitetuose degė ROTC pastatai, kadetus stumdė nau- josios kairės gaujos, laikrašti- ninkai ir teismai pakaltino ka- reivius ir policiją, žiaurumais ir žudynėmis, užmerkdamiesi akis ir

nepripažinimo užtikrinimas JAV ir kitose Vakarų valstybėse yra ir toliau kertinis už- davinys". Todėl VLIKas kreips ypatingą dėmesį ir į PLB ruošiamą II-ji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą 1972 metais.

Jaunimo jungimas į aktyvų politinį darbą nėra lengvas, nes tam reikalingas ilgiau trunkąs pasirušimas. Norint sėk- mingiau įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą, reikia gerai susipažinti su Lietuvos laisvės byla, sekti tarptautinių įvykių raidą ir padėti okupuotoje Lietuvoje. Čia daug padėtų ryšių palaikymas su vyresnio- sios kartos politikos žmonėmis, kursai, simpoziumai, jaunimo stovyklos ir kt.

Jau senokai siūloma Pasaulio Lietuvių Bendruomenę įvesti į VLIKą sudedamąja jo dalimi. Tas klausimas buvo pasidargęs ypačiai aktualus, kai iš VLIKo buvo pasi- traukę kelių politinės grupės bei rezis- tenciniai sąjūdžiai. II-jame PLB Seime Toronte, 1963 m. pirmosios PLB Valdy- bos pirmininkas Jonas Matulionis siūlė, kad PLB aktyviai įsijungtų į VLIKą, bet tas jo siūlymas buvo neigiamai sutiktas daugumos Seimo atstovų. Tačiau Seimo nutarimu, pavesta PLB Valdybai "suda- ryti savo atitinkamą centrinį organą, ku- ris koordinuotų atskirų kraštų LB dirba- mą Lietuvos laisvinimo darbą, palaikytų glaudžius santykius su Lietuvos laisvinimo veiksniais ir kitų Rusijos pavergtų tautų atitinkamomis organizacijomis". O dėl Lie- tuvos laisvinimo vadovybės — VLIKo — Seimas pavėdė PLB Valdybai "ir toliau ru-

pertų nuomonės ir jomis ku- laiką bandys operuoti.

Esu gavęs iš vieno skaityto- jo. Detroit, charaktering laiška:

Gerbiamas Daktare! Tamstos straipsniai apie ber- dradarbiautojus yra įdomūs, be- kartais per ilgi ir per sunkūs. Rašydamas apie juos idėk Joni- kio apylinkės žmonių palygin- mą, kad žmogus, sutikęs bėgan- vėlinį klausia:
— Velnie, kur bėgi?
— Balos degi.
— Nedegs...
— Degs ar nedegs, bet sav- pasiūtumą varysiu...

Lengvai pagydomi lūpų šašai

Baylor universiteto med- kas Dr. Troy Felber praneš Amerikos Dermatologijos ak- demijos konvencijoje — Ch- cagoje apie išrastą pigų ir gre- tą būdą išgydyti nuo šalči- (slogų) atsirandančias — da- niausiai ant lūpų žaizdeles. Gydyto priemonės yra t- kios: sterilizuota adatėlė, sp- cialūs jautrūs dažai, kurie al- sorbuoja šviesą, ir 15 val- elektros lemputė. Ta adatė- šašas pradreskiamas ir ta lei- pute per 15 minučių švieči- mas. Dr. Felber mano, kad pe- šalimo žaizdelių bakterijas u- muša tuose dažuose absorbu- ta šviesa.

Iš 20 asmenų, kurie būv- tuo metodu gydyti ir pasku- per 12 iki 24 mėnesių stebė- 90 nuosimčių per tą laiką jų- kių slogos žaizdelių nebetur- jo.

SKAITYK PATS IS PARAGIN
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Lietuvos vadavimo pastangų derinimas ir plėtimas

PRANEŠIMAS VLIKO SEMUI DETROITE

Kaip minėta, VLIKO santykiai su PLB yra geri. Kitaip ir negali būti, nes esame tos pačios šeimos nariai, gyvename tais pačiais rūpesčiais, džiaugiamės pasiektais laimėjimais ir giliai išgyvename nesėkmes. VLIKO nariai dalyvauja Bendruomenės veikloje, o Bendruomenė visai talkina VLIKui. Ir dabartinis JAV LB Centro Valdybos pirmininkas V. Volertas nuo 1968 m. buvo PLB Valdybos ryšininku VLI Ke, taigi, yra su juo sutapęs, jam artimos ir VLIKO problemos.

III. ORGANIZACINIŲ VLIKO PAGRINDŲ PRAPĖTIMAS

Gyvename sunkių mūsų laisvės kovos tarpsnį. Vakarai, siekiami bet kokia kai- na išlaikyti taiką, daro nuolaidų sovie- tams net pavergtųjų tautų sąskaiton. Tie- sioginiu ar netiesioginiu būdu įteisinamį II-jo pasaulinio karo padarinius, einama prie dabartinės padėties stabilizacijos.

Lietuvos laisvės kovos akcija gali pasun- kėti, todėl, kad įvykių nebūtume staiga užklupti, turime dar glaudžius sutelkti vi- sas mūsų turimas jėgas, kad vieningu, su- derintu ir ryžtingu darbu galėtume atlikti visus svarbiuosius mūsų uždavinius. Telk- dami savo jėgas turėsime surasti ir tokią organizacinę sandarą, kuri atitiktų tikro- vę, gyvenamoje metu reikalaujamas. Ne- pahijokime tiesiai pažvelgti tikrovei į akis, kad ir ji mums būtų nemaloni.

Kokia gi yra reali padėtis mūsų poli- tinių grupių ar rezistencinių sąjūdžių, su- darančių Vliką? Blaiviai žiūrėdami į tą padėtį mes matome, kad Vliką sudaro dar nepriklausomoje Lietuvoje prieš keliasde- šimt metų veikusių politinių grupių pali- kuonys ir karo metu ar po jo susidariusių rezistencinių kovos sąjūdžių likučiai. Vi- sos tos oragnizacijos (tik kai kurios suda- ro išimti), nesusilaikdamos pakankamo prieauglio, tolydžio silpsta. Iš 15-kos VLI- Ką sudarančių grupių tik apie pusę tebė- ra pajėgios aprūpinti VLIKą naujomis jė- gomis. Kai kurios grupės, kad ir būda- mos mažos, tebeturi pajėgių žmonių poli- tiniam darui. Ilgainiui politinės gru- pės dar daugiau susilpnės, o kai kurie rez- istenciniai sąjūdžiai visiškai išnyks. Jau "birželio 22 d. komisijos" buvo pasiūlyta, kad būtų tikslinga siekti dar gilesnės kon- solidacijos ir atsargiai, nepažeidžiant po- litinių grupių ar organizacijų savara- kiškumo esmės, ieškoti galimybių, kelių ir būdų giminingoms grupėms ar kovos są- jūdžiams jungtis į didesnius vienetus ir

tuo vyksmu mažinti politinių lietuvių vi- suomenės susiskaldymą ir didinti geresnio susiklausymo galimumus. Ir, iš tiesų, ar gi būtina, kad VLIKą sudarytų net 15 or- ganizacijų? VLIKą galėtų sudaryti ir ko- kio 7 organizacijų junginys. Susitarus, statutą būtų galima pakeisti be didelio gaisčio.

Lietuvoje sukurtas VLIKas, norėda- mas išlaikyti tęstinumą ir ryšį su nepri- klausoma Lietuva, turi būti ir toliau at- stovaujamas dar gyvų politinių grupių ar rezistencinių sąjūdžių, tačiau VLIKo stip- rybei ir efektyvumui garantuoti svarbu įtraukti darban visas turimas jėgas, tiek iš politinių grupių, tiek ir už jų ribų esan- čias. Mūsų turimų intelektualinių jėgų iš- tekliai dar nėra kaip reikiant panaudoti Lietuvos laisvės akcijai. Vidurinioios, iš- dalies ir jaunosios, kartos tarpe turime pajėgių asmenų, kuriems nuosirdžiai rūpi nepriklausomos Lietuvos atstatymas. Jų tarpe yra nemaža baigusių politinius, so- cialinius ir kitokius mokslus ne tik čia JAV, bet ir kituose kraštuose, kur taip pat rei- kalinga žmonių mūsų laisvės akcijai vesti.

Kreiptinas ypatingas dėmesys į jauni- mą — pagrindinį lietuviybės tęstinumo veiksnį. Jaunimas, kad ir augęs svertimoje aplinkoje, tebėra gyvas lietuviškumas rei- kalams. Reikšmingas ir I-jo Pasaulio Lie- tuvių Jaunimo Kongreso besąlyginis iš- pareigojimas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimu. Rezoliucijoje pareiš- ta: "Lietuvos valstybės suvereninių teisių faktinis atstatymas ir sovietų okupacijos

nepripažinimo užtikrinimas JAV ir kitose Vakarų valstybėse yra ir toliau kertinis už- davinys". Todėl VLIKas kreips ypatingą dėmesį ir į PLB ruošiamą II-ji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą 1972 metais.

Jaunimo jungimas į aktyvų politinį darbą nėra lengvas, nes tam reikalingas ilgiau trunkąs pasirušimas. Norint sėk- mingiau įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą, reikia gerai susipažinti su Lietuvos laisvės byla, sekti tarptautinių įvykių raidą ir padėti okupuotoje Lietuvoje. Čia daug padėtų ryšių palaikymas su vyresnio- sios kartos politikos žmonėmis, kursai, simpoziumai, jaunimo stovyklos ir kt.

Jau senokai siūloma Pasaulio Lietuvių Bendruomenę įvesti į VLIKą sudedamąja jo dalimi. Tas klausimas buvo pasidargęs ypačiai aktualus, kai iš VLIKo buvo pasi- traukę kelių politinės grupės bei rezis- tenciniai sąjūdžiai. II-jame PLB Seime Toronte, 1963 m. pirmosios PLB Valdy- bos pirmininkas Jonas Matulionis siūlė, kad PLB aktyviai įsijungtų į VLIKą, bet tas jo siūlymas buvo neigiamai sutiktas daugumos Seimo atstovų. Tačiau Seimo nutarimu, pavesta PLB Valdybai "suda- ryti savo atitinkamą centrinį organą, ku- ris koordinuotų atskirų kraštų LB dirba- mą Lietuvos laisvinimo darbą, palaikytų glaudžius santykius su Lietuvos laisvinimo veiksniais ir kitų Rusijos pavergtų tautų atitinkamomis organizacijomis". O dėl Lie- tuvos laisvinimo vadovybės — VLIKo — Seimas pavėdė PLB Valdybai "ir toliau ru-

pintis bendros ir vieningos Lietuvos lai- vinimo vadovybės sudarymu ir spręs- PLB dalyvavimo būdą joje" (Pasaulio L- tuvis, 1963, nr. 1, p. 6). Ir PLB Valdyb- iniciatyva sudarytoje "Birželio 22 d. k- misijos posėdyje iškilto klausimas, k- apsijungusio VLIKO darbuose dalyvau- ti ir PLB. Buvo siūlymų, kad net pusę VL- Ko sudarytų PLB atstovai. Tačiau tol- PLB jungimas į VLIKą nesusilaukė VL- Ko daugumos pritarimo, o PLB, teisiur- dama kaip viena VLIKą sudarančių gr- pių organizacija, nenorėjo atsidurti t- vienos grupės padėtyje. Todėl, dar t- bposėdžiaujant "Birželio 22 d. komisij- PLB Valdyba savo 1964 m. balandžio 24- posėdyje nutarė, kad "su apsijungusi- VLIKu PLB numato bendradarbiuoti p- prie VLIKO akredituotą savo ryšinink- neatmesdama ir kitokių bendradarbiav- mō formų, galinčių kilti iš laiko reikal- vimų" (Pasaulio Lietuvis, 1964, nr. 11- 12, p. 171 — 172).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jūs visad rašo
TEISYBĘ

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: Walbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą,
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telefonai: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1812 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį, ir penktadienį nuo 9 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
nuo 12 iki 8 val. vak. Šeštadienį
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-11
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

Retėja ir Mažosios Lietuvos
darbuotojų elė. Neseniai pa-
lydėjome į kapus, dar palygi-
nant jauną kunigą J. Pauperą,
o dabar amžinybėn išėjo Vi-
lius Augustaitis. Išsiskyrė jie
iš draugų tarpo, kuriuos riša
ne tik bendra kilmė, o dar la-
biau jaunystės laikų siekimai
ir tada siekti idealai. Laimin-
gi, o kiek vėliau ir kartūs, gy-
venimo patyrimo saitai ir se-
natvė glaudina mus bendrys-
tėn.

Vilius Augustaitis gimė 1902
metais Tilžėje. Tuomet mies-
tas buvo ne tik prūsų lietuvių
tautinio veikimo centras, ten
telkėsi ir D. Lietuvos spaudos
reikalai. Nors gyventojų dau-
guma ir buvo vokiečiai, lie-
tuvninkai reikėsi gana stip-
riai įvairiose srityse. Garsūs
mūsų didieji Tilžės Turgai,
kur būrai suveždavo savo pro-
duktus ir iš tolimesnių kraštų
abipus Nemuno, o pamarėnų
bei kapininkų valtelę pri-
plaukdavo pilna upės pakran-
tėse. Stambūs prekyautojai ir
krašte žinomi buvo Raudys,
Būgeninkas, Brėdys, Banaitis
ir kiti lietuviai. Spaudos sri-
tyje šalia vokiškų spaustuvių
iškilo ir Lituania, Jagomasto
ir Rūtos spaustuvė. Knygos
ir kiti spausdiniai ėjo "knygne-
šių" pagalba ir į D. Lietuvą ir į
Ameriką. Tokioje pagrindinėje
aplinkoje augo Vilius A. Dar
mažas būdamas girdėjo jis ir
apie birutininkus ir jų darbus.

GRADINSKAS
SUMAZINTOS
KAINOS
DABAR
PRIEŠ KALĖDAS
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. - Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7729 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, ILL. 60629

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
nuo 12 iki 8 val. vak. Šeštadienį
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-11
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

girdėjo kalbant, kad tilžiškis
Jonas Smalakys balsų daugu-
ma buvo išrinktas atstovu
Vokietijos reichslatg, švenčių
programe lietuvių puošnias
eisenas miesto gatvėse. Gal
kartais ir klausėsi Vydūno
koncertų arba sekmadieniais
girdėjo jo choro giedotojus is-
torinėje lietuvių bažnyčioje.
Gyvas buvo tada lietuvininkų
gyvenimas Tilžėje.

Kaip daugelyje taip ir Au-
gustaičių šeimoje namų nuo-
taika, perimta iš tėvų ir protė-
vių, liko natūrali - lietuviš-
ka. Nors jau virš 20 generaci-
jų vokiečių žinioje, lietuvinin-
kai nesutirpo germanizmo
bangėje. Gal kiek čia prisidė-
jo ir įtaka periodinės spaudos,
kuri lietuvininkų tarpe veikė
jau nuo 1833 metų. Ypa-
tingai prof. Dr. Kuršaičio "Ke-
leivis" ragindavo mylėti savo
kraštą, savo kalbą ir ištikimai
tarnauti karaliai ir bažnyčiai.
Ilgainiui tas padėjo formuoti
tą prūsų racionaliai galvojan-
tį lietuvių tipą. Tik kiek vė-
liau, kada Vydūnas ėmė kelti
tradicines lietuvių žmogaus
ypatybes, prieškarinių laikų
jaunimas pradėjo kritiškai
vertinti tą besąlyginę ištikimę
be karaliaus valdžiai, kada
matė, jog visos pastangos pe-
nitių kelių ir prašymais lietu-
vininkais gyvenimo pažangoje
nesulauks lygių teisių. Tačiau
tokie reikalavimai niekur ne-
gavo kovos pobūdžio, demon-
stracijos liko tik eisenomis ver-
buoti naujų istorinių įvykių
kryptin.

Dar prieš I pasaulinį karą
Vilniaus tėvai nusipirko ūkį ir
persikėlė gyventi į Pleinę, arti
Plaškių. Tačiau ir čia gyven-
mas artimai rišosi su laikų įvy-
kiais. Berods, karo metu au-
gantiesiems jaunuoliams nebuvo
progos planingai išsimokslinti.
Užtat jie savaime brenė atei-
nančiam kultūros ir valstybės
gyvenimui. Bemaž kiekvienai-
me bažnytkaimy įsikūrė jau-
nimo rateliai - draugijos. Su-
jungus jas Santaroje, su cen-
tru Tilžėje, prasidėjo krašte
gana stipri jaunimo veikla. Jų
parengimai virsdavo liaudies
šventėmis.

Plaškiuose įkurta draugija
pasivadinė "Lėpa". Čia jos
nariai ypatingai veiklūs, net
politinėje srityje. Keletas iš jų
prisidėjo Tilžėje kuriant
steigiant Prūsų Lietuvių Tau-
tinių Tarybą. 1918 m. IX 30 d.
pasirašė netgi Maž. Lietuvos
deklaraciją, kur remiantis
Vilsono tautų apsisprendimo
teise, reikalauja prisijungti
prie Lietuvos valstybės. Iš "Lė-
pos" narių tarpo vėliau pasi-
žymėjo savo veikla 3 broliai
Gailiai, 2 broliai Augustai-
čiai ir G. Juozapaitis, Tautinio
Banko steigėjas ir ilgametis jo
direktorius. Vietoje gyvai reiš-
kėsi Vilniaus tėvas Kristupas

APLANKYS KASDIENĄ...
Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos"
dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga "Naujienų"
prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tė-
vams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams.
pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artu-
mą nežiūrint nuotolių ir bus ištikimu ryšininku visai išeivi-
jai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA
Siunčiu \$22.00. Prašau siuntinėti "Naujienas" kaip Kalė-
dinę dovaną metams (pusei metų \$12.00).

VARDAS, PAVARDĖ
NR. IR GATVĖ
MIESTAS VALST.
ZIP CODE
Siuntėjo Pavardė, Vardas
Adresas:
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

urto darbą įnešdavo jis stebė-
ti dangaus kūnus, ir kiek ap-
siskaitęs, kaimynams aiškinti
"astrologiškus" bandymus. Jo
sukurti eilėraščiai buvo spaus-
dinami Tilžės Keleivio skilty-
se: jų iškarpos dar dabar gi-
miniu saugomos prisiminimui.
Sąmoningai patriotinis tėvo
nusistatymas teigiamai veikė
ir visą šeimą.

Po Klaipėdos krašto prijun-
gimo prie Lietuvos bendradar-
biavimas su vokiečiais kurį lai-
ką buvo sklandus ypač ūkinė-
je, sporto ir dailinai kultūrinė-
je srityje. Tik kai Vokietijoje
įsigalėjo naciai, jų įtakoje
krašte prasidėjo pronaciniai
darbai. Reicho pagalba
įsikūrė Neumano ir Sasso parti-
jos ir organizavo smogikų da-
linius, kurie ginkluotai sukili-
mo pagalba turėjo mėginti at-
plėsti Klaipėdos kraštą nuo
Lietuvos. Nevenė jie smurto,
įvyko žmonių pagrobimų ir
net žudymų. Valstybės saugu-
mo organai turėjo imtis griež-
tų priemonių, užtikrinti gy-
ventojų ir valstybės neliečia-
mybę.

Vilius A. tada ėjo apygardos
saugumo viršininko padėjėjo
pareigas. Jam ir buvo paves-
ta organizuoti akciją ir sekti
tą slaptą sąmokslą, ypač da-
romus nusikaltimus prieš žmo-
niškumą. Budrios organų veik-
nos dėka nusikaltimo pėdsakai
buvo atidengti, o įrodosios
medžiagos 1500 bylos lapų pri-
statyta karo teismui. Jos paka-
ko teismo sprendimu krašte
likviduoti visą nacių judėjimą
(1935).

O kaip dalykai stovėtų šian-
dien, jeigu tada ir Vokietijoje
būtų tinkamu būdu nusikra-
tę pragaistinga nacizmas. Ver-
ta bus kada nors ir istorikams
apie tai panagrinėti.

Dabar, kada tiek patirta,
kaip rusų NKVD praveda tar-
dymus ir žinome, kokiais me-
todais tai darydavo naciai, ver-
ta palyginti, kaip ta atlikdavo
mūsų saugumas. Vilius A. lai-
kėsi nuomonės, kad galima
susekti nusikaltimo eigą ir be
grasinių, be smurto. Užsis-
pyrėlius, berods, tenka su-
tikti tinkamu rimtumu, o ir
čia kartais įterpiant žmoniš-
kumo gestą. Dauguma apkal-
tintųjų buvo suviloti paklydė-
liai, kuriems tiko po išardymo
ir pristatant daboklėn pa-
kišti dar keletas cigarečių. Be-
rods, Vilius A. kolegų tarpe
buvo laikomas "švelniu" tar-
dytoju. Bet ir iš viso, nei teis-
mo laiku, nei vėliau niekur
nebuvo nusiskundimų dėl pa-
reigūnų per kieto elgesio. O
atsitiko ir taip, kad pažinties
ryšiai pasikartodavo ir po ka-
ro.

Ar ne tokio policijos parei-
gūnų poelgio siekiama dabar
ir šiame krašte?

Po Hitlerio invazijos 1939 m.
Vilius A. buvo perkeltas į Ma-
rijampolę, ėjo ten apygardos
viršininko padėjėjo pareigas.
Užėjus rusams, jis mėgino pa-
sitraukti į vakarus. Tačiau pa-
kelniui pagautas, turėjo metis
išbūti rusų kalėjime, kur ir

rūnūs. Tik prasidėjus karui,
galėjo išsiveržti iš kalėjimo.
Dirbo tada Saugumo departa-
mente, kol 1944 teko pasitrauk-
ti į vakarus. DP laikus pralei-
do Mattenbergo stovykloje
prie Kaselio. Ten kurį laiką
mokytojavo. 1949 išvyko į
Ameriką, ir čikagoje kartu su
žmona sukūrė sau naujus pra-
gyvenimo pagrindus.

Vilius A., stropus ir sąžini-
gas valstybės tarnautojas, ap-
dovanotas pažymėjimais, jų
tarpe Vyt. D. ordinu IV kl.,
vienas iš tų mažaliuvių, ku-
rie nepaprastu ryžtu prasimu-
šė, daug savyje turėjo vydu-
niškos ideologijos. Tvirtu bū-
do ir imponuojančio charak-
terio, laikėsi nusistatymo sa-
vo pareigose nesiristi su jokia
partija, o betarpiškai tarnauti
valstybei bei valdžiai. Giliai
jis rišosi su savo gimtuoju kra-
štu, įdomavosi ir kraštotyros
klausimais. Lengvo palinkimo
į humorą, malonus jis drau-
gystėje ir gyvas pokalbiuose.
Jo mirtis sukrėtė ir prisilėgę gi-
liu liūdesiu ne tik mylimą jo
žmoną bei giminės, bet ir ra-
telį draugų, kuriuos bendras
likimas riša dabar pagyvenu-
siųjų bendrystėje.

Katytiškis
"NAUJENAS" SKAITO VISI
SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI,
BIZNIERIAI, PROFESIO-
NALAI, DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI
JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIAS
ŽINIAS IR GERIAUSIUS
RAŠTUS.

WALTER POCIUS
10750 So. Indiana Avenue
Mirė 1971 m. gruodžio mėn.
18 dieną, 8:40 val. ryto, sulau-
kęs 84 metų amžiaus. Gimes Lie-
tuvoje, Telsių aps., Žarenu pa-
rapijoje, Medingėnų filijoje.
Amerikoj išvyveno 59 metus.
Paliko nuliūdusias tris dukte-
ris - Sue Garizas ir Zentas Jo-
seph; Gene Garizas ir Zentas ir
Zentas Robert; Helen Lahola ir
Zentas Michael; 8 anūkus ir 6
proanūkus; giminės - Stella
Magoon ir šeima, ir kun. Kazi-
mieras Kaniauskas (Vienoje), ir
kiti giminės, draugai bei pažis-
tami.

Priklausė SLA 63-čiai kuopai.
Kūnas pašarvotas Leonard ko-
plyčioje, 10821 So. Michigan
Avenue.
Antradienį, gruodžio 21 dieną
8:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Visu. Šventu parapijos
bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojamas Lietuvių Sv.
Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Walter Pocius gi-
minės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti lai-
dotuvėse ir suteikti jam paskutinį pa-
tarinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukters ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Leo-
nard Bukauskas ir Sūnus. Tel.
CO 4-2228.
Trečiadienį, gruodžio 22 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Domicelė Girdvainis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį pa-
tarinimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, anūkai, pusėsėrė ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

DOMICELĖ GIRDVAINIS (GIRDWAIN)
Pagal tėvus: Tomašiūnas
Mirė 1971 m. gruodžio mėn. 18 dieną, 5:00 val. ryto. Gimusi Lie-
tuvoje, Panevėžio aps., Kupiškio vls.
Amerikoj išgyveno 63 metus.
Paliko nuliūdę: sūnus Nestor, marti Grace; 4 anūkai, pusėsėrė
Paulina Simonienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litu-
anica Avenue.
Trečiadienį, gruodžio 22 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Domicelė Girdvainis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį pa-
tarinimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, anūkai, pusėsėrė ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų:
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220
GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MASIENAI
IR NAKTI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Rudžiai patyrė Lietuvą liečiančias svarbias žinias

Marija ir Antanas Rudžiai, ilgesnį laiką keliavę po Aziją ir Europą, grįžę į Chicago per Lietuvio Radijo Forumą šių metų gruodžio 1 dieną pasakė kelias lietuviams svarbias žinias. Savo kelionėje jie išnaudojo kiekvieną progą patirti daugiau žinių apie padėtį Lietuvoje ir lietuvių laisvės reikalus.

Pranešimo pradžioje p. A. Rudis įspėjo lietuvių visuomenę ir veiksmus apie reikala būdėti ir belstis į Baltųjų Rūmų duris, nes yra pavojus, vykstant JAV prezidentui į Maskvą, kad rusai gali reikalauti ir griežtai statyti klausimą oficialiai pripažinti Baltijos kraštų inkorporaciją į vadinamą Sovietų Sąjungą.

Toliau buvo išsamus pranešimas Brazinskių bylos reikalu. Abu p. Rudžiai išbuvo Turkijoje virš 2 savaitių. Jie pasimatė su Turkijos Užsienių Reikalų Ministeriu ir ilgiau pasikalbėjo Brazinskių klausimu. Ministeris pagyrė lietuvių už savo tautiečių rūpestį, už gausias telegramas ir laiškus, bet drauge pabrėžė, kad buvo atskirų asmenų ir organizacijų nekorektiškų telegramų, grasinančių tona ir t. t., kas gali tik pakenkti suimtiems. Brazinskių santvarka, teismas gali tęstis su pertraukomis 8-9 mėnesius. Paskutiniame teisme dalyvavo net 30 teisėjų.

Ypatingas spaudimas yra iš Sovietų Sąjungos. Jų atvykę atstovai gana daug paveikė Turkijos teisininkus, ypač iš vadinamųjų kairiųjų sluoksnių, kad Lietuva yra SSSR dalis, pati savanoriškai prisijungusi prie Sovietų Sąjungos.

Turkų Teisingumo Departamentas yra uždaras oficialioms žinioms. Patys Brazinskių iki šiol gavo iš laisvojo pasaulio

2.000 (du tūkstančius laišku). Iš jų laišku virš 100 buvo su pinigais. Laiškai ir pinigai jiems perduodami tvarkingai. P. M. Rudienė paaiškino, kaip ir kur siųsti pinigus. Jei kas turėtų noro pasiųsti laišką arba pinigus, manau, kad per Naujienas galėtų gauti iš p. Rudžių informaciją.

Antras įdomus pranešimas iš jų buvimo Turkijoje, tai susitikimas su Aukštu Sovietų Sąjungos pareigūnu. Anot p. A. Rudžio, jam iškėlus Brazinskių, Kudirkos ir Simokaitio bylos reikalus jis atsakė — Brazinskius dedamos pastangos atgauti į Sovietų Sąjungą, Kudirka Jūs žinote — nuteistas 10 metų, gi Simokaitis jau sušaudytas. Jei kas bandys kitaip įtikinėti — neteikite.

Rudžiams susidarė įspūdis, kad tas rusas buvo atviras ir pasakojo nuoširdžiai. Prašė neskelbti ir niekam nesakyti nei jo užimamos vietos, nei pavardės.

Toliau Rudžiai nuvyko į Romą, kur dalyvavo prelatų Jono Balkūno pakėlimo ir protonotaro laipsnį iškilnėse. Tai bene antros po L. Tulabos dvasilės garvės šį titulą iš popiežiaus. Galės jau dėvėti vyskupo mitrą. Iš Romos jie atvyko į Miuncheną, kur juos sutiko kun. Aviza. Jis juos paveziojo ir nuvežė į Bad-Verishofe pas vyskupą Deksnį.

Vokietijoje būdami Rudžiai patyrė naują smūgį išeivių veiklai. Po kancelerio Willy Brand pasimatymo Kaukaze su Komunistų partijos generaliniu sekretoriumi L. Brežnevų, jam grįžus į Vakarų Vokietiją, buvo išleistas potvarkis, kad visų emigracinių, egzilinių organizacijų veiklai neleidžiama verstis politiniais klausimais, tuo būdu yra sustabdoma ir Vliko atstovybės veikla, įvairūs Eltos biuleteniai ir t. t.

Dirbdamas ilgus metus su p.

Vienas Floridos gaidys Parrish miestelyje yra labai karingas. Jo bijo visos apylinkės katės ir šunys. Šioje nuotraukoje narsusis gaidys puolė kamuoli.

Rudžiais Amerikos Lietuvių Taryboje ir bendrai, susitikdamas privačiuose pobūviuose, neabejojo jų nuoširdžiu besisiliejimu Lietuvos reikalais ir tikėjimu perduotų žinių tikslumu.

Jonas Talalas

CICERO

Prieškalėdinės nuotaitos

Kaip visur taip ir pas mus vyrauja prieškalėdinės nuotaitos. Visi skuba, visi juda be-siruošdami šventėms. Krautu-kai atfinkamai yra pasipuo-susios ir vilioja žmones, kad šiu surenka iki 40 tūkstančių užteiktų ir pažūrėtų visokių gėrybių, kurios linka dovanoms. Taip, dovanoms! Juk per Ka-lėdas yra priimta įteikti savo artimiesiems dovanas. Tai jau tokia tradicija.

Bendrai Kalėdų švenčių proga bandoma pasipuošti. Namai ir įvairios įstaigos pa-sipuošia net ir iš lauko. Štai St. Anthony taupymo ir skoli-nimo bendrovė savo nepaprastai graži pasipuošimu iš lau-ko patraukia akį. O kai įėjini vidų, tai dar gražiau. Vėliau-ros ir kiti papuošalai patrau-kia vaikučius. Masina juo ir bonkūti, kuriose jie suranda saldinių ir paraginimų tau-pyti centus.

Tai geras dalykas, nes cen-tas prie cento jau sudaro dole-ri. Pratinimas iš mažens tau-pyti labai pagirtinas, nes prie ko jaunas prisiprasti, tai ir senas rasi.

Kaipo senas bendrovės tau-pytojas linkiu bendrovei ge-riausios sėkmės švenčių proga.

Mūsų parapijos biuletenis kas savaitę praneša įvairių ži-nučių iš parapičių gyvenimo. Praneša, kas serga, kas mirė. Šiuo laiku ligonių netrūksta. Jų tarpe yra ir Vladas Gaidamavičius. Atrodė jis lyg koks ažuolas, bet... Pasigendama ir Jono Rainio. Kalbama, kad dėl sunegalavimo išsikėlęs gventi pas dukrą ir žentą. Nie-kur nesirodo ir Kotryna Sriu-bienė, kuri pasižymėjo savo veikumu. Dabar ji ligos pri-spausta. Nesveikuoja ir So-phie Putrim. o John Cook (Ka-kanauskas) net ligoninės ne-išvengė. — jis yra šv. Antano ligoninėje.

Visiems sergantiems linkiu pasveikti ir Kalėdas bei Nau-juosius metus su saviškiais praleisti. K. P. Depeikis

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Švaraus oro Chicagoj dar teks palaukti

Illinojus paskelbė planus, kaip apšvarinti orą iki 1975 metų. Svarbiausi oro teršalai yra dulkės, sieros dvidegio du

jos, anglies viendegis, angliavandeniai, azoto (nitrogeno) junginiai ir smarvė.

Nors nedraudžiama anglimi kurenti krosnis miestuose, tačiau dulkių dūmuose buvi-mo kiekiai tiek griežtai riboti, kad namų savininkai mieliau pereisį prie savo namų apšil-dymo dujomis, alyva arba elek-tru.

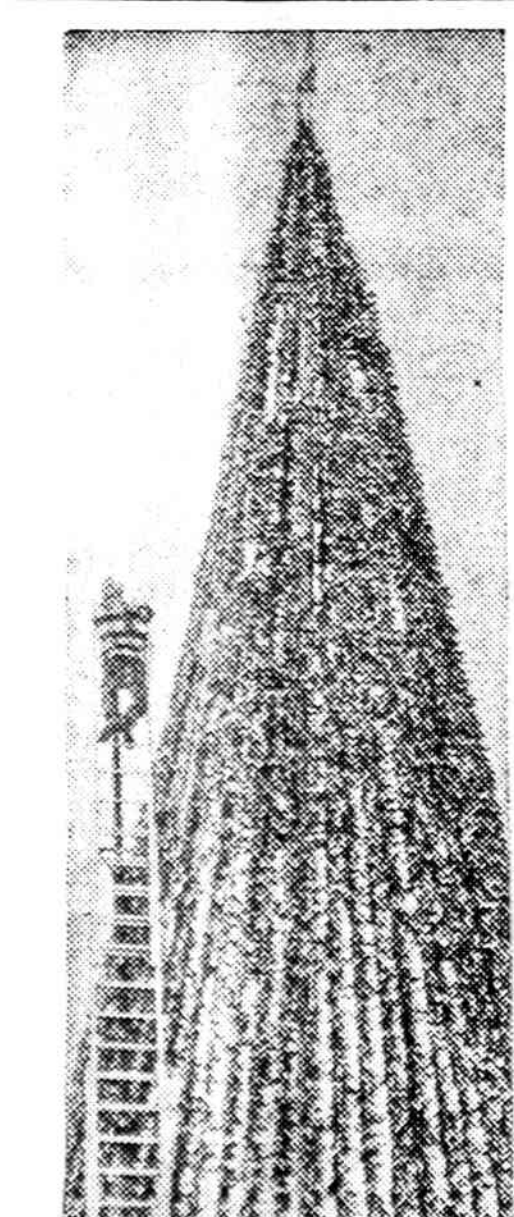
Kyšininkavimas Chicagoj

Federaliniai investigatoriai susekė didelį kyšių ėmimo ra-sių Chicago policijoje, kad vės atfinkamai yra pasipuo-susios ir vilioja žmones, kad šiu surenka iki 40 tūkstančių užteiktų ir pažūrėtų visokių gėrybių, kurios linka dovanoms. Taip, dovanoms! Juk per Ka-lėdas yra priimta įteikti savo artimiesiems dovanas. Tai jau tokia tradicija.

— Catherine Sapikaitė, gyv. Kelly parko apylinkėje, ir Ka-ren Pimkutė iš Town of Lake apylinkės, Jones komercinės mokyklos įsenjorės, už gerą mokymą, pavyzdį elge-sį ir dalyvavimą mokyklos spe-cialiose programose, yra įra-mėjos ir garbės studentų sąrašas.

— Anna Kuzmaitė, gyv. Bridgeporto apylinkėje, po sek-mingos operacijos 'Huston, Texas ligoninėje, grįžo į na-mus. Don Varnas posto pagel-binio Moterų vieneto narės, kurioms anksčiau ji vadovavo, ją aplankė laiškais, atvirutė-mis ir dovanomis.

— San Francisco, Calif., mies-to ir apylinkės lietuvių įstei-sio (Breadbasket) direktor-iaus kunigo Jesse Jacksono rezignacijos, kol šis neatsis-

Omaha, Nebraska, miesto centre pa-statytas labai aukštas Kalėdų eglutė primenas papuošalas, kurį pasiekti buvo reikalingos ilgos kopėčios.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

CLERK - TYPIST
High School Graduate.
Some Experience Necessary
PERMANENT POSITION
(Near South Side Location)
CALL 226-2010

PATYRUSI BUTO VALYTOJA

Patikima ir turinti rekomendacijas. 2 dienas savaitėje. Gera transporta-cija, netolimoje Chicago šiaurinėje apylinkėje. Skambinti tik šestadi-niais, sekmadieniais ir pirmadieniais.
Tel. 751-1211.

MISCELLANEOUS FOR SALE

(Ivairūs Parduviniai)

S E W I N G

MACHINE
Sewing machine with cabinet. Auto-matic, zig-zag, button holes etc. Only 3 months old. Original cost \$349.00. Sacrifice \$135.00.
Call JU 3-6040

RENTING IN GENERAL

N u o m o s

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su vi-sais patogumais vieno yro bute. Pa-gaidaujamas vyresnio amžiaus vyras.
Tel. 737-7794.

ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ nau-jai dekoruotas butas antrame aukšte, Bridgeporto apylinkėje.
Tel. 523-4109.

kaitys iš šimtų tūkstančių do-lerių.

— "Mr. Jackson prieš išėida-mas turi apšvarinti savo na-mus", pasakė Dr. Abernathy. "Aš niekada nemanau, kad pri-eis iki to, kad vietoje sutvar-kęs savo reikalus brolis atsista-tydins ir pasišalins iš sąjūdžio, kurį pradėjo velionis Dr. Mar-tin Luther King." Dr. Aberna-thy suminėjo, kad vien iš juo-džių Parodų (Black Expo) 1969 ir 1970 metais apie \$154,000 pajamų buvo perduota kun. Jacksono vadovaujamam "Operation Breadbasket".

TRUMPAI

— Catherine Sapikaitė, gyv. Kelly parko apylinkėje, ir Ka-ren Pimkutė iš Town of Lake apylinkės, Jones komercinės mokyklos įsenjorės, už gerą mokymą, pavyzdį elge-sį ir dalyvavimą mokyklos spe-cialiose programose, yra įra-mėjos ir garbės studentų sąrašas.

— Anna Kuzmaitė, gyv. Bridgeporto apylinkėje, po sek-mingos operacijos 'Huston, Texas ligoninėje, grįžo į na-mus. Don Varnas posto pagel-binio Moterų vieneto narės, kurioms anksčiau ji vadovavo, ją aplankė laiškais, atvirutė-mis ir dovanomis.

— San Francisco, Calif., mies-to ir apylinkės lietuvių įstei-sio (Breadbasket) direktor-iaus kunigo Jesse Jacksono rezignacijos, kol šis neatsis-

baigė aukštesnės mokyklą ir jau užsiregistravo į ateinančio pavasario debitančių "Ginta-ro" balių. Sūnus Petras moki-si pradžios mokykloje. Jis mėgsta groti kornetu ir žaisti beisbolą. Jo tėvas yra vienos jaunių beisbolo komandos va-dovas.

— Emma Petraitienė, Willow Springs, Ill., prieššventiniame laikotarpyje ir užbaigiant ka-lendorinius metus, padeda dirbti Naujienų administraci-jose. Emma yra veikli lietu-viškose organizacijose ir SLA, išrinkta į Socialinę komisiją ir kuopos valdybą. Kartu su savo vyru Anthony, buvusiu biznie-riumi, nuolat dalyvauja Naujie-nų parengimų komisijose ir darbuose. Jų dukrė Pamela

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Parduviniai

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Parduviniai

PASKOLES PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

BROADVIEW APYLINKĖJE

parduodama labai pigiai mūrinis na-mas. Savininkas yra perkeliamas. Turi parduoti tą patrauklų 3 mie-gamųjų namą, 2 vonios, įrengtas žaidi-mų, svečių ir poilsio kambarys, pilnas beismontas, 50 x 135 pėdų sklypas — puikiai tvora aptvertas, 1½ masinų ga-ražas su šoniniu įvažiavimu. Arti baž-nyčių, mokyklų, prekybos. Tikras pirkimas — tik apie 30,000 dol.
345-2386

SAVI NAMAI NESALA

DIDELIS TURTAS — \$17,000 nuo-mos į metus iš atskirų butų su bal-dais. Jaukus 2 aukštų mūro namai, arti Archer buso. Automatinė alyvos šiluma. Galima pirkti už \$46,000.

2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. Beveik kaip naujas. Aluminum langai, įreng-tas šilumos beismontas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.

3 BUTŲ 1½ AUKŠTO MŪRAS. Ga-zu šildymas. Geros pajamos. Gražūs butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000.

6 KAMBARIŲ MŪRAS. Kabinetu virtuvė. Moderni vonia. Naujas garų šildymas. Garažas. Arti mūro. — \$19,000.

9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liukusinė vonia. Kabinetu virtuvė. Pilnai įrengtas beismontas. Židyns. Šildymas garu. Nauji kilimai. 2 auto-garažas. Marquette Parke. \$28,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS ir 4 auto mūro garažas. Naujas garų šildymas. Aluminum langai. Prie Maria High — \$42,700.

Valdis Real Estate

8051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, skiepas ir pasto-gė, centrinis šildymas, garažas, Brigh-ton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.

PUIKUS BUNGALOW, įrengtas skiepas, garažas. Tuoj galima užim-ti. 77-ta prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTŲ ir biiznio patalpa Mar-quette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais tren-gimais. Juddi vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr., po 3 mieg., alumin. langai, karštų van-denių šiluma garu, 2-ju autom. gara-žas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alumin. langai, karštų vandeni-ų šil. garu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alumin. langai, šiluma garu, įrengtas rūšys. 2-ju autom. garažas. Marquette Par-ke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumin. lan-gai, karštų vandenių šil. garu, moder-nios vonios. Mūr. garažas. Mar-quette Parke. \$32,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kam-pinis sklypas, 2-ju butų namui. Oak-lawn, Teirauktės.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilio mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vė-ju rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilii draudimai.

NAUJIENAS

— TURTŲ SEKIMO

Lietuviai taip pat perka ir parduoda ir progos sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės įspūdžiai oku puotoje Lietuvoje aplankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-tauto bruožai, paliečiantį to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2508 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2737

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelatų J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasi-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608